

REFERAT Økonomiudvalget d. 03-03-2026

Mødedato Tirsdag d. 03. marts 2026 kl. 15:30

Mødested Lokale 412, Skelbækvej

Mødedeltagere Jan Riber Jakobsen, Thomas Andresen, Michael Christensen, Ida
Smed, Hans-Christian Gjerlevsen, Theis Kylling Hommeltoft, Kurt
Asmussen, Teis Hedemand, Simon Bødker Egholm

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om beretning fra Business Aabenraa 2025.....	4
Orientering fra formanden.....	6
Optagelse af lån vedrørende 2025.....	7
Økonomisk udgangspunkt budget 2027-2030.....	9
Økonomiske procedurer i 2026.....	12
Godkendelse af personaleressourcer til myndighedsbehandling spildevand / Arwos.....	14
Emner til dialogmøde mellem HMU og Økonomiudvalget.....	18
Administrationsgrundlag for Investeringspulje på jordforsyningsområdet.....	19
Etablering af fælles IT drift for servere og netværk i Syddanmark.....	21
Drøftelse af kommunens indflydelse i fjernvarmeselskaberne i Aabenraa Kommune.....	25
Underskriftsside.....	28

Godkendelse af dagsorden

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Godkendt.

Orientering om beretning fra Business Aabenraa 2025

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en orientering om den lokale erhvervsservice, som udmøntes af Business Aabenraa.

Aabenraa Kommune har i sin erhvervsstrategi en ambition om at yde erhvervsvenlighed i top. For at indfri denne ambition har Aabenraa Kommune indgået resultatkontrakt med Business Aabenraa, der varetager den lokale erhvervsservice på vegne af Aabenraa Kommune.

Grundlaget for varetagelse af den lokale erhvervsservice i Aabenraa Kommune er resultatkontrakt mellem Business Aabenraa og Aabenraa Kommune. Med afsæt i den nye erhvervsstrategi trådte den nye resultatkontrakt i kraft gældende fra 1. marts 2023 til 31. december 2026 jf. bilag. Kontrakten skal således fornyes ved årets udgang.

Erhvervsstrategien "Ambitiøs grøn udvikling" har som formål at sætte retning for den kommende erhvervsudvikling både internt i kommunen og hos de parter, der modtager tilskud som en del af udmøntningen af strategien. I erhvervsstrategien er følgende indsatser prioriteret inden for den lokale erhvervsservice:

- Aabenraa Kommune prioriterer, at alle virksomheder kan få gratis lokal erhvervsservice. Derfor indgår vi resultatkontrakt med Business Aabenraa.
- Business Aabenraa er virksomhedernes indgang, når det handler om vejledning og forretningsudvikling. Business Aabenraa yder gratis, fortrolig og uvildig forretningsudvikling til alle virksomheder og iværksættere i Aabenraa Kommune på dansk, tysk og engelsk.
- Aabenraa Kommune prioriterer specialiseret vejledning til virksomheder i kommunen. Dette sker via kontrakter med blandt andet Erhvervshus Sydjylland, Destination Sønderjylland og Det Syddanske EU-kontor.
- Aabenraa Kommune vil i resultatkontrakten med Business Aabenraa for de kommende år prioritere øget erhvervsservice inden for 'grøn erhvervsudvikling'. Det betyder, at der kommer flere arrangementer med fokus på bæredygtig forretningsudvikling, der er skræddersyet til lokale iværksættere og virksomheder.
- Aabenraa Kommune vil i samarbejde med Business Aabenraa øge informationsniveauet omkring den lokale erhvervsservice og den kommunale erhvervsbetjening.

Målgruppen er således alle virksomheder, der har interesse i at etablere sig eller har adresse i Aabenraa Kommune. Der må ikke kræves medlemskab for at modtage erhvervsservicen, idet erhvervsservicen er baseret på et kommunalt tilskud. Den skal således være tilgængelig og gratis for alle virksomheder at modtage.

Kontakten indeholder blandt andet en aftale om et årligt dialogmøde med det politiske fagudvalg – Økonomiudvalget – med fokus på opfølgning på indsatser. Som grundlag for dialogen udarbejder Business Aabenraa en beretning, som er vedlagt som bilag.

På denne baggrund vil Business Aabenraa på økonomiudvalgsmødet aflægge beretning. Formanden for bestyrelsen i Business Aabenraa Anders Kolte og direktør for Business Aabenraa Charlotte Hylleberg deltager i mødet.

Økonomi og afledt drift

Aabenraa Kommune udbetaler et årligt tilskud til Business Aabenraa i henhold til kontrakten. I 2025 fik Business Aabenraa udbetalt 6.060 mio. kr. for perioden 1. januar 2025 og frem til 31. december 2025 for at yde lokal erhvervsservice.

Betalingen reguleres en gang årligt den 1. januar efter udviklingen i KL's pris- og lønskøn for budgetåret. Betalingen er eks. moms og med forbehold for, at kommunens budget er etårigt, og at der derfor i forbindelse med budgettet, der godkendes senest den 15. oktober, kan vedtages ændringer i den økonomiske ramme. I 2026 ydes der et tilskud på 6,187 mio. kr.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget.

INDSTILLING

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at beretning 2025 fra Business Aabenraa tages til orientering.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Taget til orientering.

Orientering fra formanden

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Orientering om:

- KL Topmøde
- Studietur for Økonomiudvalg i uge 40 under planlægning (onsdag-fredag)
- Henvendelse om lejekontrakt
- Status Museum

Optagelse af lån vedrørende 2025

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at der tages stilling til optagelse af lån, herunder de bevillingsmæssige konsekvenser.

Kommunernes adgang til at optage lån er underlagt regulering. Jævnfør lånebekendtgørelsen giver visse typer af anlægsudgifter automatisk låneadgang. Derudover kan kommunerne få låneadgang via de lånepuljer, der afsættes i forbindelse med de årlige forhandlinger om kommunernes økonomi. Lånepuljerne fordeles af Økonomi- og Indenrigsministeriet efter konkrete ansøgninger.

I lighed med tidligere år er der mulighed for at indregne havnens anlægsinvesteringer i lånerammeopgørelsen jævnfør bestemmelserne i lånebekendtgørelsens § 2 stk. 1 nr. 17. Aabenraa Havn har afholdt investeringer i 2025 for 9,287 mio. kr. Havnen har ikke udnyttet denne låneadgang, hvorfor den i lighed med tidligere år kan indgå i Aabenraa Kommunes lånerammeopgørelse.

Byrådet har i 2025 godkendt, at §60 selskabet Brand & Redning Sønderjylland må optage lån til køb af ejendom og til ombygning af brandstation. Godkendelsen udløser et deponeringskrav jævnfør lånebekendtgørelsens regler.

I forbindelse med udarbejdelsen af regnskabet for 2025 er Aabenraa Kommunes låneramme opgjort således:

Låneadgang vedr. 2025 jf. bilag	-26,341 mio. kr.
Modregnede deponeringer som følge af Brand & Redning Sønderjyllands låneoptagelse	2,749 mio. kr.
Låneadgang som følge af Aabenraa Havns investeringer	-9,287 mio. kr.
Låneramme i alt	-32,878 mio. kr.

Negative tal = indtægter (låneoptagelse)

I budget 2026 er der forudsat en låneoptagelse på 15,2 mio. kr.

Hvis Aabenraa Kommune optager det lån vi låneadgang til i 2026, vil der stadig være en nettoafvikling af langfristet gæld i 2026. Staben anbefaler derfor, at der optages lån på 32,8 mio. kr., og at merprovenuet på 17,6 mio. kr. vedr. låneoptagelse lægges i kassen med henblik på at reducere den budgetterede låneoptagelse i 2027.

Økonomi og afledt drift

Lånene optages i overensstemmelse med den finansielle politik med første afdrag i 2027.

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Staben indstiller,

at Staben bemyndiges til at optage et lån på 32,8 mio.kr. vedr. regnskab 2025, og

at der gives en tillægsbevilling til lån på 17,6 mio. kr. der tilføres den likvide beholdning i 2026.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Anbefales godkendt.

Økonomisk udgangspunkt budget 2027-2030

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en justering af basisbudgettet for 2027-2030 forud for behandlingen af de økonomiske procedurer for 2026.

Det økonomiske udgangspunkt, der sammen med den økonomiske politik, danner grundlag for de økonomiske procedurer i 2026 viser, at med justeringer af den netop vedtagne økonomiske politik er de økonomiske målsætninger opfyldt, hvad angår:

- Overskud på ordinær drift på minimum 140 mio. kr. årligt i perioden 2027-2031.
- Anlægsinvesteringer inkl. jordforsyning på mindst 160 mio. kr. i 2026 niveau i årene 2027-2031.

Spillerummet er som følge af den økonomiske politik justeret med følgende ændringer:

- Budgetrammen til bygningsvedligeholdelse flyttes fra drift til anlæg
- Med udgangspunkt i en bruttoanlægsramme på 20 mia. kr. i Økonomiaftalen opjusteres anlægsrammen med 22 mio. kr.

Derudover er spillerummet justeret med en ændring i afdraget til feriepengeforpligtelsen med 4 mio. kr. årligt svarende til udgiftsniveauet for 2025.

Nedsættelsen af afdraget medfører, at der herefter er indregnet en samlet reduktion i den langfristede gæld inklusive feriepengeforpligtelsen på 69 mio. kr. i spillerum 1.1.

Der er i vedlagte notat anført en række opmærksomhedspunkter, herunder ændringer som følge af reformer samt skatter og tilskud. Da konsekvenser heraf først kendes i forbindelse med Økonomiaftalen, anbefales det at afvente resultatet af Økonomiaftalen til sommer.

Økonomi og afledt drift

De anførte ændringer har følgende virkning i spillerummet

Tabel 1:	2027	2028	2029	2030
Indtægter				
Øget bloktilskud - anlæg 20 mia.kr.	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Driftsudgifter				
Nedjustering af afdrag feriepengeforpligtelse	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Bygningsvedligeholdelse flyttes til anlæg	-28.500	-28.500	-26.000	-26.000

Anlæg				
Bygningsvedligeholdelse	28.500	28.500	26.000	26.000
Nyt måltal anlæg 20 mia. kr.	22.000	22.000	22.000	22.000
Ændringer i alt	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000

+ = udgifter/merforbrug - = indtægter/mindreforbrug

Herefter vil spillerum 1.1. udgøre udgangspunkt for rammeudmeldingen og budgetlægningen for 2027-2030:

Spillerum 1.1	2027	2028	2029	2030
Indtægter	-5.136.927	-5.297.706	-5.443.083	-5.443.083
Driftsudgifter inklusive renter	4.972.522	5.123.660	5.268.140	5.268.140
Resultat af ordinær drift	-164.405	-174.046	-174.943	-174.943
Anlæg inklusive jordforsyning	170.713	170.501	168.000	168.000
Resultat	6.308	-3.545	-6.943	-6.943
Låneoptagelse	-28.200	-28.200	-28.200	-28.200
Afdrag på lån	36.686	35.290	36.569	36.569
Finansforskydninger	-18	-18	-18	-18
Påvirkning kassebeholdning	14.776	3.527	1.408	1.408
forventet kassebeholdning ultimo 2026	-441.000			
Engangspulje regnskab 2025				
Forventet ult. Kassebeholdn.	-426.224	-422.697	-421.289	-419.881

+ = udgifter/merforbrug/kassetræk - = indtægter/mindreforbrug/kassehenlæggelse

Der er i perioden 2027-2030 forudsat et kassetræk på 21,1 mio. kr.

Engangspuljen fra regnskab 2025 indarbejdes i spillerummet, når regnskabet for 2025 er godkendt i Byrådet i marts.

Med overholdelse af målsætningerne i den økonomiske politik giver udgangspunktet for budget 2027-2030 ikke anledning til at foretage yderligere omprioriteringer eller initiativer til at skabe balance.

Rammeudmeldingen til for budget 2027-2030 behandles af Økonomiudvalget den 17. marts.

Sagen afgøres i

INDSTILLING

Staben indstiller,

at ændringer jf. tabel 1 indarbejdes i basisbudgettet og spillerum 1.1. herefter udgør udgangspunktet for rammeudmeldingen.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Godkendt.

Økonomiske procedurer i 2026

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at forslag til de økonomiske procedurer i 2026 godkendes.

Der er udarbejdet forslag til økonomiske procedurer i 2026, som fastlægger rammer og processer for kommunens økonomistyring med afsæt i et økonomisk udgangspunkt, der overholder målsætningerne i den nye økonomiske politik for perioden 2027-2031.

De økonomiske procedurer i 2026 beskriver forslag til den politiske proces for:

- Budgetlægning for 2027-2030, herunder forberedelses- og forhandlingsfase
- Løbende budgetopfølgning og bevillingskontroller i 2026
- Regnskabsaflæggelse for 2026
- Inddragelse og høringsprocesser, herunder samarbejdet med HMU, Seniorråd og Handicapråd

Procedurerne bygger i vidt omfang videre på uændret praksis, men med præciseringer af tidsplaner, roller og ansvar, herunder særligt i forhold til rammeudmelding, fagudvalgenes budgetarbejde, håndtering af reformer og Økonomaftalen mellem KL og regeringen.

Det anbefales, at anlægsprocessen afledt af konstitueringsaftalen og den efterfølgende dialog om prioritering af større og sammenhængende anlægsprojekter forankres i Økonomiudvalget. Processen og tidsplanen herfor afklares i en særskilt sag.

Opgaven for de stående udvalg i forberedelsesfasen før sommerferien, fastlægges i forbindelse med rammeudmeldingen, der behandles på Økonomiudvalgsmødet den 17. marts.

De økonomiske procedurer udgør dermed det styringsmæssige grundlag for budget- og regnskabsprocesserne i 2026 og skal sikre rettidig politisk inddragelse, overholdelse af økonomiske målsætninger samt en ensartet og transparent økonomistyring.

Der henvises til vedlagte bilag, hvor tidsplan og procedurer er beskrevet.

Høring/udtalelse

HMU har den 18. februar 2026 behandlet forslag til de økonomiske procedurer.

Medarbejdersiden udtaler, at det er positivt, at der er god tid til høringssvar med en 14 dages høringsperiode.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget.

INDSTILLING

Staben indstiller,

at de økonomiske procedurer for 2026 godkendes.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Godkendt.

Godkendelse af personaleressourcer til myndighedsbehandling spildevand / Arwos

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til bevilling af fem årsværk til myndighedsbehandling vedrørende spildevand, svarende til 3,5 mio. kr. årligt.

Arwos har i en årrække arbejdet på en centralisering af spildevandsrensning i kommunen. Arwos og kommunen er enige om, at det er den rigtige strategi for at kunne håndtere spildevand miljømæssigt godt og fremtidssikret. Arwos har redegjort for, hvorfor det også er den økonomisk bedste fremgangsmåde. Med spildevandsplanens godkendelse i efteråret 2025 går vi ind i en ny fase, hvor der både på ARWOS's side og på kommunens side er behov for en væsentlig øget indsats, hvis planen skal realiseres indenfor nedenstående tidsplan.

For at kunne opfylde de forskellige eksterne krav og kommunens politiske ambitioner, samt for at kunne finansiere de nødvendige tiltag, er Arwos underlagt en meget stram tidsplan. Væsentlige deadlines er bl.a.

1. Rensekrav til opfyldelse af indsatsbekendtgørelsen (vandområdeplaner) med rensning til 3,5 mg/l kvælstof og nedlæggelse af gamle renseanlæg
2. Forventet ikrafttræden af Byspildevandsdirektivet, der kræver betydelig rensning for miljøfremmede stoffer
3. Leverancer af teknisk vand til erhvervsudvikling i Kassø

Arwos har desuden redegjort for, at lånefinansiering til det samlede projekt er afhængig af en komprimeret gennemførsel.

Samlet set har Arwos således tegnet en projektportefølje af anlægsprojekter på i alt ca. 1,2 mia. kr. for årene 2026-2032, som kræver miljømæssige myndighedstilladelser. Disse projekter omfatter ombygning af renseanlægget Stegholt, nedlæggelse af flere gamle renseanlæg, etablering af ledninger fra de gamle renseanlæg til Stegholt samt kloakseparering i en lang række byer.

Dertil kommer, at kommunen har store ambitioner om at udvikle nye større boligprojekter og at kunne tilbyde god service til nye og eksisterende virksomheder, der har brug for ny placering eller udvikling. Disse ambitioner medfører som regel udvidelser eller ændringer i afledning af spildevand og overfladevand, hvor det i dag er nødvendigt med en godt gennemtænkt vandhåndtering, der sikrer, at systemerne ikke overbelastes, sikres i forhold til klimaændringerne og kan opfylde de statslige krav om vandmiljøet. Myndighedsbehandling af disse områder på vand-/spildevandsområdet er ofte omfattende og sker i samarbejde med Arwos, sideløbende med evt. lokalplanlægning. Det har stor betydning for kommunen, at projekterne kan gribes uden væsentlig forsinkelse i processen.

Derudover skal der gennemføres planlægning og projekter, især forberedelse til de

myndighedsmæssige processer vedrørende produktion af teknisk vand, opfølgning på den utilfredsstillende spildevandssituation i Bylderup-Bov, lovpligtig spildevandsplanstillæg om terrænnært grundvand og om få år igangsætning af en ny spildevandsplan.

Sidst, men ikke mindst, er der også brug for, at kommunen og Arwos følger op på statslige krav og klagenævnsafgørelser. Disse opfølgninger handler om, at Arwos får mulighed for at drage nytte af deres investeringer, og om at undgå statslig intervention overfor eksisterende forhold, som ikke har de nødvendige tilladelser.

Dertil kommer nye indsatskrav om f.eks. opsporing af forurenende stoffer i visse områder.

Hele den ovenstående opgavepakke kan ikke løftes af forvaltningen med de nuværende personaleressourcer, hvis Arwos' behov for optimeret proces og økonomi skal imødekommes, og de politiske ambitioner om udvikling samt statslige krav skal opfyldes. Det vil også være u hensigtsmæssigt at afvente budgetlægningen, da der dermed tabes 8 måneder.

Samlet set vurderes ressourcebehovet til yderligere fem sagsbehandlere i forhold til situationen i dag:

- Én sagsbehandler som erhvervskonsulent specielt møntet på Arwos, der hjælper Arwos med at navigere igennem de nødvendige tilladelsesprocesser og tidsmæssig planlægning af disse. Tilsvarende skal der opfyldes et stort internt koordineringsbehov, således entydig prioritering, standardisering og kommunikation kan sikres.
- Fire sagsbehandlere til øget arbejde med udvidede deciderede spildevandsopgaver, herunder separeringsprojekter og udledningstilladelser. De relevante fagområder er teknisk spildevandssagsbehandling samt sagsbehandling i forhold til modtagende recipienter (grundvand, vandløb og kystvande).

Tidslinjen for Arwos' forventede investeringer, det statslige fokus på vandområdeplanerne og lovgivningsforanstaltninger samt erhvervsudviklingen i Kassø mv. peger på, at ressourcebehovet vil gøre sig gældende over de næste fem til syv år. Der søges på nuværende tidspunkt om finansiering via diverse indtægtskilder og mindreforbrug frem til 2030. Behovet for ressourcer revurderes i 2028.

I dag er der seks årsværk, der arbejder med spildevandssager. Ét årsværk ud af de seks arbejder dog med opgaver relateret til byggesager, som ikke involverer Arwos.

De samlede medarbejderressourcer relateret til spildevand vil med de yderligere ressourcer således komme op på 11 medarbejdere.

Økonomi og afledt drift

Arbejdsgiveromkostninger til en fuldtidsstilling for en sagsbehandler udgør i 2026 i alt 0,7 mio. kr. Der anmodes om fem stillinger, svarende til 3,5 mio. kr. Stillingerne forventes at kunne være besat med virkning fra 1. juli 2026, svarende til en udgift på 1,75 mio. kr. i 2026 og 3,5 mio. kr. årligt fra og med 2027.

Som en del af regeringens landdistriktsudspil, som blev præsenteret i august 2024, vil

regeringen fordele 200 mio. kr. årligt i perioden 2026-2035 til de kommuner, som der tager det største ansvar for opstilling af vedvarende energi som en økonomisk anerkendelse for at bidrage til udbygningen af vedvarende energi.

Aabenraa Kommune har som følge heraf i 2026 modtaget et VE-tilskud på 4,150 mio. kr. vedrørende opstilling af vindmøller og solceller i kommunen. Det foreslås, at tilskuddet indgår i finansieringen af udgiften til de ekstra medarbejderressourcer. Derudover kan der foreslås finansiering fra enkelte puljer under Økonomiudvalgets generelle reserver i 2026 og frem, hvor der forventes mindreforbrug.

Der kan på denne baggrund indtil videre anvises finansiering af stillingerne i 2026-2028. jf. tabellen nedenfor:

Beløb i 1.000 kr.	2026	2027	2028	2029	2030
Årlig udgift til 5 fuldtidsstill.	1.750	3.500	3.500	3.500	3.500
VE-tilskud i 2026	-4.100	0	0	0	0
VE-tilskud i 2026	2.350	-2.350	0	0	0
Udbudspulje i 2026 og frem	0	-1.150	-1.300	-1.300	1.300
Grøn Trepert i 2026 og frem	-1.260	-790	-790	-580	-580
Grøn Trepert i 2026 og frem	1.260	790	-1.410	-640	0
I alt	0	0	0	980	1.620

+ = merudgift/-mindreudgift

Midlerne vedrørende Grøn Trepert er blevet afsat i budgettet ved budgetlægningen for 2025-2028, men det har efterfølgende vist sig, at midlerne udbetales årligt af staten som et tilskud, og kan derfor indgå i finansieringen i denne sag. Der forventes endvidere et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. årligt på udbudspuljen.

Det fremgår af tabellen, at der på denne baggrund indtil videre kan anvises fuld finansiering til de ekstra stillinger til og med 2028, hvor der senest skal ske en afklaring af den manglende finansiering på 0,980 mio. kr. i 2029 og 1,620 mio. kr. i 2030.

Aabenraa Kommune vil frem til 2030 modtage VE-tilskud i henhold til ordningen beskrevet ovenfor, men tilskuddet i 2027 og frem kendes på nuværende tidspunkt ikke. Det forventes, at tilskuddet for 2027 vil være kendt senest i april måned 2026. Det foreslås, at kommende VE-tilskud helt eller delvis anvendes til finansiering af de udgifter, som i denne sag foreslås finansieret af de nævnte puljer under generelle reserver, og hvis muligt den manglende finansiering i 2029 og 2030.

På denne baggrund foreslås, at de bevillingsmæssige konsekvenser af sagen bringes endeligt på plads ved bevillingskontrollen pr. 31. marts 2026.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget.

INDSTILLING

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at der afsættes ressourcer til en markant øget myndighedskapacitet til spildevandsområdet frem til og med 2030 primært afledt af behovet fra centraliseringsplanen i ARWOS,

at de årlige udgifter til 5 ekstra fuldtidsstillinger til myndighedsbehandling vedrørende spildevand på henholdsvis 1,75 mio. kr. i 2026 og 3,5 mio. kr. i 2027-2028 finansieres som vist i tabellen ovenfor,

at kommende VE-tilskud fra den beskrevne ordning helt eller delvis anvendes til finansiering af de udgifter, som i denne sag forslås finansieret af de nævnte puljer under generelle reserver, og hvis muligt den manglende finansiering i 2029-2030, og

at de bevillingsmæssige konsekvenser af sagen bringes på plads ved bevillingskontrollen pr. 31. marts 2026.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Godkendt.

Emner til dialogmøde mellem HMU og Økonomiudvalget

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Økonomiudvalget drøfter og godkender, hvilke emner der ønskes drøftet på dialogmødet mellem Hoved MED udvalget (HMU) og Økonomiudvalget den 21. april 2026 klokken 14:30-15:30.

HMU skal drøfte og godkende emner til dialogmødet den 24. marts 2026.

Baggrund

Der afholdes årligt to dialogmøder mellem Økonomiudvalget og HMU, som normalvis ligger i henholdsvis april og august. Dialogmøderne afholdes forud for et møde i Økonomiudvalget.

Formålet med dialogmøderne er at drøfte kommunens overordnede personalepolitikker samt andre spørgsmål af fælles interesse.

De seneste to år har følgende emner været på dagsorden:

- HR-regnskabet. Herunder "Rekruttering og fastholdelse" og "Udvikling i sygefraværet".
- Inspirationskatalog til senioraftaler.
- Høringssvar.
- Konsekvenser af reformer med særlig personalemæssig betydning i form af nye arbejdsformer og personalereduktioner.
- Budget for året.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget.

INDSTILLING

Staben indstiller,
at emner til dialogmødet mellem HMU og Økonomiudvalget drøftes og godkendes.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

HR regnskab og input fra medarbejdersiden i HMU prioriteres som emner.

Administrationsgrundlag for Investeringspulje på jordforsyningsområdet

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at administrationsgrundlaget for Investeringspuljen på jordforsyningsområdet godkendes.

Økonomiudvalget godkendte i forbindelse med 2. bevillingskontrol 2025 etableringen af en investeringspulje på Økonomiudvalgets område under jordforsyning. Puljen blev etableret med en startkapital på 27,6 mio. kr.

Puljen kan anvendes til investeringer i f.eks. strategisk jordkøb, byggemodning af erhvervs- og boligarealer eller andre strategiske investeringer i infrastruktur, der kan øge værdien af de aktiver, som efterfølgende sælges.

Indtægter fra salg af de aktiver, der er investeret i fra puljen, føres tilbage til puljen for at fastholde grundlaget for yderligere investeringer. Dermed sendes også et signal om, at investeringer foretaget fra puljen forventes at blive tilbagebetalt over en årrække.

Alle øvrige indtægter, der ligger udover allerede budgetterede indtægter, på jord og ejendomssalg, tilføres puljen ved salg af aktiverne for at styrke grundlaget for yderligere investeringer. Økonomiudvalget har kompetencen til at afvige denne praksis, hvis der opstår noget ekstraordinært – eksempelvis mellemfinansiering eller at en handel er betinget af en specifik investering.

Puljen tilføres midler enten ved en konkret enkeltsag eller i forbindelse med de to årlige bevillingskontroller.

Jordforsyningsområdet skal samlet set balancere over tid.

Med placering under jordforsyningsområdet sikres overførselsadgang mellem årene svarende til overførselsadgangen til øvrige anlæg.

Midlerne fra puljen udmøntes til konkrete projekter eller anlægsprojekter gennem enkeltsager i Økonomiudvalget. Investeringspuljen er etableret inden for de generelle retningslinjer for anlægsprojekter, og puljen giver således ikke udvidet adgang for de enkelte fagudvalg til at disponere med mulighed for finansiering fra puljen. Kompetencen til at disponere med mulighed for finansiering fra puljen er placeret hos Økonomiudvalget, og Byrådet har den bevillingsmæssige kompetence i forhold til anlægsprojekter.

Sager med forslag til finansiering fra puljen kan enten rejses af forvaltningen direkte i Økonomiudvalget eller efter indstilling fra Plan- og Boligudvalget.

Økonomiudvalget orienteres kvartalsvist om status på Investeringspuljen herunder om potentielle sager på vej.

Sagen afgøres i

INDSTILLING

Staben indstiller,

at Økonomiudvalget godkender administrationsgrundlaget for Investeringspuljen på jordforsyningsområdet.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Godkendt.

Etablering af fælles IT drift for servere og netværk i Syddanmark

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at forvaltningen får mandat til at arbejde videre med en model baseret på et interessentskab (I/S) som §60-fællesskab for de 22 syddanske kommuner vedrørende samarbejdet om etablering af fælles IT-drift i Syddanmark.

I Økonomiaftalen for 2026 (ØA26) blev regeringen og KL enige om, at kommunerne senest den 1. januar 2027 skal have etableret sig i 4-5 kommunale IT-serviceorganisationer med geografisk udgangspunkt i de fire regioner. Baggrunden for denne politiske aftale er den stadig mere omfattende og komplekse cybertrussel og udfordringer med at rekruttere IT-specialister, som kommunerne står overfor.

De 4-5 IT-serviceorganisationer skal inden udgangen af 2027 stå for kommunernes server- og netværksdrift. Serverdrift forstås som de servere, som kommunen driver. Netværksdrift betyder drift af kommunens netværksadgange i kommunens bygninger.

Formålet er at styrke cybersikkerheden i kommunerne og dermed sikre en høj driftssikkerhed af den IT-infrastruktur, som understøtter alle dele af kommunernes opgaveløsning – fra myndighedsopgaver til dagtilbud, skoler, hjemmepleje, specialiserede tilbud og kritiske forsyningsområder. Derudover kan det understøtte rekruttering af IT-specialister i kommunerne.

De 22 kommuner i KKR-Syddanmark har gennem indledende dialoger tilkendegivet at ville arbejde videre mod en løsning i regi af et I/S som §60-fællesskab.

Denne sag giver forvaltningen mandat til at arbejde videre mod en endelig politisk sag til beslutning i alle 22 kommuner - forventeligt september 2026.

Samarbejdsform

Siden indgåelsen af ØA26 har der været arbejdet med at kortlægge de forskellige mulige organiseringsmodeller, der kan anvendes. I/S som §60-fællesskab indstilles som samarbejdsform, fordi I/S-modellen understøtter det syddanske forståelsespapirs princip om at prioritere det kommunale selvstyre og det politiske prioriteringsrum, da I/S-modellen giver en tættere demokratisk kontrol end f.eks. et aktieselskab. En væsentlig årsag til at fravælge udbydermodellen (lov 548) er, at de nuværende økonomiske tærskelværdier vurderes at være for lave til at rumme de største kommuner. En tilpasning af tærskelværdierne vil kræve en lovændring med en forventet tidshorisont på 9-12 måneder. Uddybende begrundelser for fravalg af de øvrige mulige samarbejdsformer findes i vedlagte bilag. Derudover er notat fra Kammeradvokaten om mulige samarbejdsformer vedlagt.

Den indstillede samarbejdsform betyder, at kommunerne overdrager de juridiske kompetencer vedr. nærmere definerede server og netværk til det oprettede I/S. Governancestrukturen for det kommende I/S beskrives i selskabets vedtægter og interessentskabskontrakten, der vil være en del af den politiske sag til september.

Den geografiske placering af det kommende I/S skal afklares frem mod beslutningssagen i september. I samme proces skal det afklares om I/S'et skal have en eller flere afdelinger.

Opgavesnit

Samarbejdet skal jf. ØA26 omhandle kommunernes server- og netværksopgaver. Det er en delmængde af de kommunale IT-opgaver, der grundlæggende kan opdeles i basis-IT og applikations-IT, hvor server og netværk hører til basis-IT. Hvordan disse to områder mere præcist og teknisk defineres i forhold til øvrige IT-opgaver vil hen over de kommende måneder blive kortlagt, så det er afklaret inden den endelige beslutningssag i september. I vedlagte bilag findes en overordnet model for kommunens IT-opgaver.

Foruden at levere IT-ydelser til egne driftsområder og ansatte er der en række andre enheder, som kommunerne også leverer IT-ydelser til som f.eks. selvejende institutioner. Hvordan sådanne enheder stilles vil også blive afklaret i de kommende måneder. Herunder mulige løsninger, såfremt de ikke kan videreføres i regi af et kommende I/S.

ØA26 angiver også, at der er en ambition om, at de øvrige basis-IT-opgaver frem mod 2030 også gradvist vil blive løst i tværkommunale samarbejder. Denne sag forholder sig ikke til det, idet det alene er relevant fælles server- og netværksdrift, der skal udføres af det kommende I/S.

Transitionsorganisation

En effektiv og vellykket transition kræver, at der etableres en transitionsorganisation med ressourcer til at få beskrevet opgaveløsningen, lavet de konkrete beslutningsoplæg, beskrevet den overordnede enterprisearkitektur og dannet de rette cybersikkerhedsforanstaltninger i det nye samarbejde. For at understøtte dette ansættes eller frikøbes ressourcer svarende til tre fuldtidsstillinger med kompetencer indenfor transitionsmanagement, jura, økonomi, enterprisearkitektur og cybersikkerhed til en transitionsorganisation. En af de første opgaver vil være at beskrive governancestrukturen for transitionsperioden med udgangspunkt i ét selskab for de 22 syddanske kommuner.

Videre er det centralt for en vellykket transition, at kommunernes IT-faglighed og lokale viden indtænkes kontinuerligt. Derfor skal transitionsorganisationen have tæt dialog - med fokus på bl.a. IT-faglighed og lokale forhold - og tilbagevendende møder med både de syddanske IT-chefer og de arbejdsgrupper, der forventeligt nedsættes.

Transitionsorganisationen vil i 2026 referere til de syddanske repræsentanter i den kommunale styregruppe om fælles IT-drift og fra 2027 til ledelsen af det kommende selskab.

Transitionsorganisationen forankres i Odense Kommune og etableres snarest muligt og frem til 1.1. 2028. De mere konkrete beskrivelser er vedlagt som bilag.

Økonomiske forhold

De nærmere økonomiske forhold er endnu uafklaret og skal afklares frem mod endelig

godkendelsessag. På den ene side forventes investeringer for at realisere ambitionen om at øge cybersikkerheden. På den anden side kan der være færre udgifter som følge af standardisering og stordrift. Det er KL's vurdering, at standardisering og stordriftsfordele kun i nogen grad vil kunne modvirke de ekstra udgifter til øget cybersikkerhed.

Der skal i den kommende periode udarbejdes en økonomimodel, som skal sikre et klart og fælles økonomisk grundlag for den fremtidige drift af den kommende it-serviceorganisation.

Udgifter til server- og netværksdrift udgør en mindre andel af kommunernes udgifter til IT. De er estimeret til at udgøre cirka 10% af kommunernes samlede IT-udgifter. Køb af varer og tjenesteydelser udgør cirka 80% af udgifterne til server og netværk, mens lønomkostninger udgør de resterende cirka 20 %.

Transitionsorganisationen forudsættes finansieret i 2026 med omprioriterede KKR-sekretariatsmidler svarende til tre årsværk. Det tilstræbes, at det oprettede I/S fra 1.1. 2027 finansierer transitionsorganisationen. Muligheder for dette vurderes ultimo 2026. De syddanske kommuner forventes at finansiere det oprettede I/S fra 2027.

Personalemæssige forhold

Etableringen af et fælles I/S til server- og netværksdrift vil kunne få betydning for de medarbejderressourcer i kommunerne, som varetager netop server- og netværksdrift. Konsekvenserne herfor vil først blive kendt senere i processen og behandles således ikke i denne sag, men vil beskrives yderligere i beslutningssagen til september. Kommunaldirektøren vil sikre, at der sker behørig orientering og involvering af MED-systemet og berørte afdelinger.

Juridiske aspekter

Kommunestyrelseslovens §60 regulerer samarbejdsaftaler mellem kommuner, hvor der afgives juridisk kompetence. Under §60 findes §60a som I/S'et muligvis kan være omfattet af. Det vil bl.a. medføre, at Ankestyrelsen alene skal orienteres om vedtægter og vedtægtsændringer og ikke godkende dem. Hvorvidt det oprettede I/S vil kunne være omfattet af §60a er endnu uafklaret og skal vurderes frem mod den kommende

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Staben indstiller,

at forvaltningen gives mandat til at arbejde videre med, at der etableres samarbejde med de øvrige 21 kommuner i KKR-Syddanmark,

at samarbejdet alene vil omhandle relevant server- og netværksdrift,

at samarbejdet etableres i regi af et interessentskab (I/S) som §60-fællesskab, og

at der etableres en transitionsorganisation.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Anbefales godkendt.

Drøftelse af kommunens indflydelse i fjernvarmeselskaberne i Aabenraa Kommune

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en drøftelse af, hvorvidt Aabenraa Kommune ønsker at gøre sin indflydelse gældende i de i alt fem fjernvarmeselskaber, der er i Aabenraa Kommune.

Den øgede interesse for fjernvarmeforsyningen og udvidelsen heraf blev oprindeligt udløst af regeringens krav fra efteråret 2022 om fremskyndet varmeplanlægning og udfasning af gas til opvarmning, som følge af den energikrise og de prisstigninger, der blev udløst af Ruslands invasion af Ukraine.

Det gav et fokus i Aabenraa Kommune på udbygning af fjernvarmenettet og de fordele der udspringer heraf på forskellige områder såsom bosætning, forsyningssikkerhed, økonomisk robusthed, erhvervsudvikling og sektorkobling samt grøn omstilling mv.

Et fokus på fjernvarme, som fremtidig udbygget varmeforsyningskilde i Aabenraa Kommune, vil betyde forsyningssikkerhed for borgerne, stabile priser og bidrage til, at de borgere, der i forvejen har en bolig opkoblet på prisstabil fjernvarme fastholdes, og at andre tiltrækkes i de områder, hvor fjernvarmeforsyningen udbygges.

Samtidig vil et øget fokus på den erhvervsudvikling, der udspringer af sektorkobling i forbindelse med den grønne omstilling have stor betydning for fremtidig fjernvarmeforsyning. Et eksempel herpå er Aabenraa Fjernvarmes udnyttelse af overskudsvarmen fra PtX-anlægget i Kassø.

Aabenraa Kommune oplever allerede i dag et godt samarbejde med alle fjernvarmeselskaber, hvor fjernvarmeselskaberne arbejder for de samme dagsordner som Aabenraa Kommune med hensyn til fjernvarmeudbygning, sektorkobling mv.

Muligheder for indflydelse

Indflydelsen kan opnås ad flere veje. Enten fra sag til sag ved at påvirke direktion og bestyrelse til at tage disse dagsordener op efter dialog med Aabenraa Kommune politisk eller på forvaltningsniveau. Eller varigt ved en indsats for at opnå bestyrelsesposter i fjernvarmeselskaberne via eksisterende eller ændrede vedtægter.

I to af de fem fjernvarmeselskaber giver eksisterende vedtægter Aabenraa Kommune mulighed for en bestyrelsespost ved kommunegarantistillelse. I de øvrige fjernvarmeselskabers vedtægter vil det kræve en ændring i vedtægterne, hvis Aabenraa Kommune skal opnå en bestyrelsespost.

For alle fjernvarmeselskaberne gælder, at vedtægterne giver mulighed for at indkalde til ekstraordinære generalforsamlinger, hvilket dog typisk kræver 33 procent af stemmeandelene med undtagelse af Aabenraa Fjernvarme, hvor der kræves 10 procent Aabenraa Kommunes stemmeandele opnås via antal ejede bygninger tilsluttet fjernvarme samt disse bygningers størrelse.

Fjernvarmeselskaberne

De fem fjernvarmeselskaber i Aabenraa Kommune er:

- Aabenraa Fjernvarme
- Padborg Fjernvarme
- Hjordkær Fjernvarme
- Løjt Fjernvarme
- Genner, Hellevad & Hovslund Fjernvarme

Fjernvarmeselskaber er andelsselskaber med begrænset ansvar (A.M.B.A.).

Andelsselskaberne er ejet af forbrugerne i de områder, hvor selskaberne leverer fjernvarme.

I vedhæftede bilag gennemgås mulighederne i de eksisterende vedtægter samt Aabenraa Kommunes stemmeandele i de fem fjernvarmeselskaber i Aabenraa Kommune.

Datoer for fjernvarmeselskabernes generalforsamling 2025 fremgår ikke af fjernvarmeselskabernes hjemmesider. Dog har Hjordkær Fjernvarmeselskab netop indkaldt til ordinær generalforsamling den 14. april 2026, og Løjt Kirkeby Fjernvarmeselskab har indkaldt til ordinær generalforsamling den 26. marts 2026.

Garantistillelser

Kommunen har på nuværende tidspunkt stillet garanti i Hjordkær, Løjt Kirkeby, Padborg og Aabenraa Fjernvarmeselskaber. Herved har kommunen mulighed for at udpege et bestyrelsesmedlem i Hjordkær Fjernvarmeselskab, idet dette fremgår af fjernvarmeselskabets vedtægter.

Status på fjernvarmeprojekter i Aabenraa Kommune

Ifølge de projektforslag der er godkendt til fjernvarmeudbygningen og etableret siden 2022, dækker listen projekter for ca. 644 mio. kr.

- Bovrup er omlagt til fjernvarme i 2025
- Varnæs bliver omlagt i 2026
- Bolderslev forventes omlagt i 2026-2027
- Tinglev forventes påbegyndt i 2027

Som udgangspunkt bliver alle Aabenraa Kommunes bygninger opkoblet på fjernvarme i takt med, at fjernvarmeudbygningen giver mulighed herfor.

Vedlagt som bilag er:

- de fem fjernvarmeselskabers vedtægter
- en oversigt over omtrentlige stemmeandele i Aabenraa Kommune og mulighed for indflydelse
- en oversigt over kommunale bygningers anvendelsesområde og skønnede anlægsudgifter fra 2023, som stadig er gældende
- en oversigt over fjernvarmeprojekter i Aabenraa Kommune.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget.

INDSTILLING

Byråds- og Direktionssekretariatet indstiller,

at det drøftes, hvorvidt Aabenraa Kommune ønsker at gøre sin indflydelse gældende i fjernvarmeselskaberne,

at der i givet fald tages stilling til, hvilke fjernvarmeselskaber, der søges indflydelse i, og

at det i givet fald afklares, hvorvidt bestyrelsesposter søges besat politisk eller forvaltningsmæssigt.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Der søges repræsentation i alle de selskaber, hvor det er muligt.

Bestyrelsesposter søges besat politisk.

Underskriftsside

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 03-03-2026

Godkendt.